

Lesson Notes № 76

Курс з історії України Ч. 6: Українська Соціалістична Радянська Республіка Ukrainian History Course Part 6: Ukrainian Socialist Soviet Republic

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode76

Вільний вступ

Добрий день! Мені звати Анна, і це подкаст Ukrainian Lessons — для всіх, хто вивчає українську мову!

Hello! My name is Anna, and this is the Ukrainian Lessons Podcast — for everyone who learns Ukrainian!

Починаючи з уроку 71, епізоди подкасту присвячені історії України. Ми вже говорили про давню історію, про козаків, про імперії. А минулого разу урок був про початок XX століття, про такі насичені роки Української революції.

Starting from lesson #71, the podcast episodes are devoted to the history of Ukraine. We have already talked about ancient history, about the Cossacks, about the empires. Last time, the lesson was about the beginning of the 20th century, about the intense years of the Ukrainian Revolution.

Тоді ми закінчили на тому, що Україна програла більшовикам і стала комуністичною. Сьогодні ми більше поговоримо про комунізм і Україну як Українську Соціалістичну Радянську Республіку.

Then we ended up with the fact that Ukraine lost to the Bolsheviks and became communist. Today, we will talk more about communism and Ukraine as the Ukrainian Socialist Soviet Republic.

Спочатку ви послухаете текст, а тоді я прокоментую його для вас по частинках.

First, you will listen to the text, and then I will comment on it for you in parts.

Я знаю, ці тексти можуть бути непрості, але перед тим, як слухати, ви можете прочитати про важливі історичні терміни в розділі «Енциклопедія» на сайті. Для цього заходьте на ukrainianlessons.com/episode76.

I know these texts can be difficult, but before you listen, you can read about the important historical terms in the “Encyclopedia” section on the website. For this, please visit ukrainianlessons.com/episode76

Енциклопедія

- **СРСР (Союз Радянських Соціалістичних Республік)** — the Soviet Union, officially the Union of Soviet Socialist Republics, abbreviated as the USSR, was a socialist state in Eurasia that existed from 1922 to 1991.
- **УРСР (Українська Радянська Соціалістична Республіка, before 1937 — Українська Соціалістична Радянська Республіка)** — the Ukrainian Soviet Socialist Republic, also known as Soviet Ukraine, was one of the constituent republics of the Soviet Union from its inception in 1922 to its breakup in 1991.
- **«Українізація»** — Ukrainization was a policy of increasing the usage and facilitating the development of the Ukrainian language and promoting other elements of Ukrainian culture in various spheres of public life, such as education, publishing, government, and religion. The term is used most prominently for the Soviet indigenization policy of the 1920s (**коренізація**, literally “putting down roots”), aimed at strengthening Soviet power on the territory of Soviet Ukraine and southern regions of the Russian Socialist Republic.
- **Микола Хвильовий** (1893-1933) was a Ukrainian writer and poet of the so-called Ukrainian Renaissance. Apart of his fictional works, he wrote a number of pamphlets presenting his views on the connection between politics and art. He advocated an orientation toward cultural trends in Western Europe in order to loosen Ukraine’s dependence on Russian forms and inspiration. Because of Stalin’s repressions against his friends in the pro-Ukrainian communist movement, Khvylovyyi committed suicide on 13 May 1933 in front of his friends in his apartment in Kharkiv.
- **Йосиф Сталін** (1878-1953) was a Soviet revolutionary and politician of Georgian ethnicity. Governing the Soviet Union from the mid-1920s until his death in 1953, he served as General Secretary of the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union from 1922 to 1952.
- **Колективізація** — “collectivization” of the agricultural sector, enforced by the Soviet Union between 1928 and 1940 during the ascendancy of Joseph Stalin. It aimed to consolidate individual landholdings and labor into collective farms called **колективні господарства (колгоспи)**.
- **Голодомор** — (derived from **морити голодом**, “to kill by starvation”), also known as the Terror-Famine, Famine-Genocide in Ukraine, or the Ukrainian Genocide of 1932-33. It was a man-made famine in Soviet Ukraine from 1932 to 1933 that killed an officially estimated 7 million to 10 million people. It was part of the wider Soviet famine of 1932-33, which affected the major grain-producing areas of the country.

Вправи

1

Послухайте текст у подкасті і вставте ці іншомовні слова:

А геноциду (геноцид)	Е терору (терор)
Б безпрецедентні (безпрецедентний)	Є контролювати
В експортувала (експортувати)	Ж шовінізм
Г політику (політика)	З республіка
Д опонентів (опонент)	І масові (масовий)

Наприкінці 1922 р. було створено **Союз Радянських Соціалістичних Республік (СРСР)**. Частиною союзу стала **Українська** ¹ _____, яка на папері мала самостійність, проте насправді нею майже повністю керувала Москва.

Спочатку, щоб привернути на свій бік українців, радянські керівники проводили ² _____ «**українізації**», тобто підтримували українську мову та культуру і засуджували російський ³ _____. Ця політика мала несподівані наслідки: українською мовою почали говорити у школах, при владі, розвивалося українське мистецтво, література, наука.

Інтелігенція почала орієнтуватись на Європу, письменник **Микола Хвильовий** навіть проголосив: «Геть від Москви!». Це, звісно, не сподобалось радянській владі, і вона вирішила зупинити українізацію. У 30-х роках вона провела ⁴ _____ репресії проти української інтелігенції, багатьох ⁵ _____ влади було розстріляно. **Сталінські** репресії було доведено до максимуму у 1937 році. Тоді розстрілювали приблизно тисячу людей на день.

Жахливою була доля українського селянства. Для того, щоб розвивати промисловість, радянська влада масово ⁶ _____ зерно. Розпочалася **колективізація**: селян, що були власниками землі, змушували вступати в **колективні господарства (колгоспи)**, які було набагато легше ⁷ _____.

Проте це була лише прелюдія до найбільшої трагедії в історії України — організованого ⁸ _____ голодом 1932-33 років, відомого під назвою **Голодомор**. Радянський лідер **Йосиф Сталін** проводив ⁹ _____ реквізиції хліба в Україні. Спеціальна комісія надсилала до селян каральні загони, які забирали не лише хліб, але й будь-яку їжу.

Масовий голод охопив українські села, люди помирали у страшних муках. На кордонах України було створено спеціальні загони, які стежили, щоб селяни не могли втекти. Внаслідок цього ¹⁰ _____ померло близько п'яти мільйонів українців. Радянська влада ретельно приховувала цю трагедію аж до 80-х років.

2

Дайте відповідь на запитання:

1. Українська Республіка мала самостійність у СРСР...
А у 20-х роках
Б лише формально
В завжди	4. Колгоспи — це...
А колективні господарства
Б приватні сільські господарства
В радянські газети	6. Коли був найбільший Голодомор в історії України?
А у 1921-23 роках
Б у 1932-33 роках
В у 1936-37 роках
2. Українізацію проводили:
А у 20-х роках ХХ століття
Б на початку 30-х років ХХ століття
В наприкінці 30-х років ХХ століття	5. Скільки людей сталінська влада розстрілювала в найгірші дні 1937 року?
А сто людей на день
Б тисячу людей на день
В десять тисяч людей на день	7. Коли про Голодомор почали говорити в СРСР?
А під час Другої світової війни
Б після Другої світової війни
В у 1980-х роках
3. Гасло «Геть від Москви!» проголосив:
А Михайло Грушевський
Б Микола Хвильовий
В Йосиф Сталін		8. Що забирали у людей під час Голодомору?
А зерно і борошно
Б хліб і м'ясо
В всю їжу

3

З'єднайте слова, які є синонімами:

1 прелюдія	А директор	11 згодний	И готовий
2 опонент	Б результат	12 страшний	І раптовий
3 керівник	В господар	13 колективний	Ї спільний
4 наслідок	Г противник	14 несподіваний	Й унікальний
5 власник	Ґ вступ	15 безпрецедентний	К жахливий
6 вступити	Д вести		
7 створити	Е ввійти		
8 проводити	Є загинути		
9 приховувати	Ж заснувати		
10 померти	З тримати в секреті		

Історія України Ч. 6 «УСРР»

Наприкінці 1922 р. було створено **Союз Радянських Соціалістичних Республік (СРСР)**. Частиною союзу стала **Українська республіка**, яка на папері мала самостійність, проте насправді нею майже повністю керувала Москва.

Спочатку, щоб привернути на свій бік українців, радянські керівники проводили політику «українізації», тобто підтримували українську мову та культуру і засуджували російський шовінізм. Ця політика мала несподівані наслідки: українською мовою почали говорити у школах, при владі, розвивалося українське мистецтво, література, наука.

Інтелігенція почала орієнтуватись на Європу, письменник **Микола Хвильовий** навіть проголосив: «Геть від Москви!». Це, звісно, не сподобалось радянській владі, і вона вирішила зупинити українізацію. У 30-х роках вона провела масові репресії проти української інтелігенції, багатьох опонентів влади було розстріляно. **Сталінські репресії** було доведено до максимуму у 1937 році. Тоді розстрілювали приблизно тисячу людей на день.

Жахливою була дільця українського селянства. Для того, щоб розвивати промисловість, радянська влада масово експортувала зерно. Розпочалася **колективізація**: селян, що були власниками землі, змушували вступати в колективні господарства (колгоспи), які було набагато легше контролювати.

Проте це була лише прелюдія до найбільшої трагедії в історії України — організованого терору голодом 1932-33 років, відомого під назвою **Голодомор**. Радянський лідер **Йосиф Сталін** проводив безпрецедентні реквізиції хліба в Україні. Спеціальна комісія надсилала до селян каральні загони, які забирали не лише хліб, але й будь-яку їжу.

At the end of 1922, the Union of Soviet Socialist Republics (USSR) was created. The Ukrainian Republic was a part of that union; it had autonomy on paper, but in reality, it was almost completely governed by Moscow.

Initially, to bring Ukrainians to their side, the Soviet leaders pursued a policy of “Ukrainization”, that is, they supported the Ukrainian language and culture and condemned Russian chauvinism. This policy had unexpected consequences; the Ukrainian language began to be spoken in schools, with the authorities, Ukrainian art, literature, and science were developing.

The intelligentsia began to focus on Europe. Writer Mykola Khvylovyi even proclaimed: “Get down from Moscow!”. The Soviet authorities, of course, did not like this and they decided to stop the Ukrainization. In the 1930s, they held massive repressions against the Ukrainian intelligentsia, and many opponents of power were shot. Stalin’s repressions were brought to a maximum in 1937. Then, they shot about a thousand people a day.

The fate of the Ukrainian peasants was horrible. In order to develop industry, the Soviet authorities massively exported grain. When collectivization started, those peasants who owned the land were forced to enter collective farms; it was much easier to control them.

However, this was only a prelude to the greatest tragedy in the history of Ukraine — organized terror by famine in 1932-33, known as the Holodomor. Soviet leader Joseph Stalin conducted unprecedented bread requisitions in Ukraine. A special commission sent punitive detachments to the peasants who took away not only bread but also any food.

Масовий голод охопив українські села, люди помирали у страшних муках. На кордонах України було створено спеціальні загони, які стежили, щоб селяни не могли втекти. Внаслідок цього геноциду померло близько п'яти мільйонів українців. Радянська влада ретельно приховувала цю трагедію аж до 80-х років.

Massive famine covered the Ukrainian villages, people were dying in terrible torments. Special units were set up at the borders of Ukraine, which ensured that the peasants could not escape. As a result of this genocide, about five million Ukrainians died. The Soviet authorities carefully concealed this tragedy until the 1980s.

Відповіді на вправи

1

1. З	6. В
2. Г	7. Є
3. Ж	8. Е
4. І	9. Б
5. Д	10. А

2

1. Б	6. Б
2. А	7. Б
3. Б	8. В
4. Б	9. В

3

1. Г	6. Е	11. И
2. Г	7. Ж	12. К
3. А	8. Д	13. Ї
4. Б	9. З	14. І
5. В	10. Є	15. Й

Key Vocabulary 2-76

безпрецедентний	unprecedented, unparalleled
власник	owner, proprietor
вступати, вступити	1) to enter; 2) to join, to become a member (<i>imperfective, perfective</i>)
втікати (утікати, тікати), втекти (утекти)	to run off, to run away (<i>imperfective, perfective</i>)
геноцид	genocide
голод	hunger, famine, starvation
для того щоб	for, in order to
доводити до максимуму, довести до максимуму	to maximize, to bring to a maximum (<i>imperfective, perfective</i>)
доля	fate, destiny
експортувати	to export (<i>imperfective, perfective</i>)
жахливий = страшний	terrible, horrible, awful
забирати, забрати	to take, to take away, to seize, to collect (<i>imperfective, perfective</i>)
загін	detachment
засуджувати, засудити	1) to blame; 2) to condemn, to convict (<i>imperfective, perfective</i>)
зерно	grain
змушувати, змусити	to force, to constrain (<i>imperfective, perfective</i>)
каральний	punishing, punitive
керувати, покерувати	1) to govern, to rule; 2) to handle, to operate (<i>imperfective, perfective</i>)
комісія	commission, committee
майже	almost, nearly
масовий	massive, mass
мука	torture
набагато	much, by far, far and away
наслідок	result, consequence, outcome
наука	science

несподіваний	unexpected, surprising, sudden
опонент	opponent
орієнтуватись, зорієнтуватись	1) to orient oneself; 2) to be guided (by); 3) to focus (on) (<i>imperfective, perfective</i>)
охоплювати, охопити	to envelop, to cover, to seize (<i>imperfective, perfective</i>)
помирати, померти	to die (<i>imperfective, perfective</i>)
прелюдія	prelude
привертати на свій бік, привернути на свій бік	to get (recruit) sb on your side (<i>imperfective, perfective</i>)
приховувати, приховати	to hide, to secrete, to conceal (<i>imperfective, perfective</i>)
проводити, провести	1) to spend (time); 2) to conduct, to implement (<i>imperfective, perfective</i>)
промисловість	industry
реквізіція	requisition
репресії	repressions, punitive measures
розвивати, розвинути	to develop (<i>imperfective, perfective</i>)
розстрілювати, розстріляти	to shoot, to fusillade (<i>imperfective, perfective</i>)
селянство	peasantry, peasants
спеціальний	1) special; 2) specialized
створювати, створити	to create, to make (<i>imperfective, perfective</i>)
стежити, постежити	1) to watch, to spy; 2) to follow (<i>imperfective, perfective</i>)
терор	terror
трагедія	tragedy
шовінізм	chauvinism

